

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto skupaj naprej . . . K 40—
pol leta 20—
četrt leta 10—
na mesec 3-50

za Nemčijo:

celo leto naprej K 45—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 50—

Izhaja vsak dan zvečer izvenredno in praznično.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vln., dvakrat po 11 vln., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vln., parte in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročnino vnaprej po nakazilu. Na samo pisarne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati. „Narodna tiskarna“ telefona št. 55.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 36— | četrt leta 9—
pol leta 18— | na mesec 3—

Posamezna številka velja 20 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v l. nadst. levo), telefona št. 34

Vodilna misel slovenskega naroda.

I.

Geslo samoodločbe narodov ima svojo moralno podlago v nazoru, da ima vsak narod na svetu svoj namen, ki mu ga je določila Usoda, Previdnost, Bog — ali kakor hočete imenovati ono višjo Silo, ki ustvarja, vodi in vlada svet. V tem oziru se nam zdi narod kot oseba, individualnost, nekaj, kar živi svoje lastno življenje. Narod je, kakor človek: raste iz malih nezavednih začetkov, razvija se v boju z življenjem in dosega bolj in bolj k spoznanju. Spočetka živi — reki bi — navadno življenje vseh živih bitij brez jasne zavesti, kakor otrok, ki se še ne zaveda popolnoma: glavna stvar mu je, da živi in sledi svojem naravnemu nagonu: toda počasi raste njegove duševne sile, gleda nebo nad seboj, svet okoli sebe in začneja misliti. Iz otroka raste deček in mladenič in istotako se razvija narod: njegova rast je tem silnejša, čim močnejša je njegova skupna misel, čim bolj se poglubi v vprašanja svojega lastnega jaza. To je doba, ko se narod zavé. In od te dobe se začneja njegov samozavestni boj za sebe in za one vzore, ki jih čuti po večnem zakonu zapisane v svojem srcu. Sila naroda vzraste v tem boju in ta boj tvori njegovo zgodovino in slavo.

Po svetopisemskih nazorih je bil samo en narod »izvoljen« (namreč Židi), ki bi imel namen, nesti v svet resnico in postaviti. Krščanstvo je ta nazor ovrгло, kar »izvoljeno ljudstvo« ni spoznalo svojega časa in je grešilo zoper svoj poklic. Kristus je odrešil ves svet — od takrat torej ni več »izvoljenih narodov«, ampak vsi narodi so poklicani, da hodijo svojo pot Resnice in življenja.

Po tem nauku tudi ne more biti nikakih zatiranih narodov, kajti kakor so po evangeliu vsi ljudje enaki in imajo ravno bedni in ponižani v njem prednost pred bogatimi in mogočnimi — ravnotako ne more biti neenakih narodov — ampak so vsi narodi enako vredni in vsak mora biti svobodni, da more izpolnjevati svoj namen. Seveda krščanske države so bile le na zunaj krščanske in se niso v ničemer razlikovale od poganskih roparskih držav — zato tudi krščanstvo ni bilo svetu nikdar isto, kar je bilo zapisano v evangeliu — posebno, ker je morala cerkev služiti državi in se je stavila na stran bogatih in mogočnih proti bednim in zapuščenim. Tako so države zatirale ne le posamezne ljudi, ampak tudi cele narode in so s tem grešile proti temeljnemu naravnemu, božjemu in krščanskemu zakonu, po katerem so vsi ljudje in vsi narodi enaki in svobodni.

Francoska revolucija, ki je prva zapisala na svoj prapor: Enakost, Bratstvo in Svoboda — je prinesla novo življenje med evropske narode. Sicer so francoske legije pod Napoleonom hotele izvršiti povsem nekaj drugega, namreč podvreči narode pod voljo enega človeka, a doseglo so ravno nasprotno, kajti prav v tej dobi začneja boj za svobodo narodov.

Sveta alijanca, ki se je pod protektoratom Avstrije in Metternicha ustanovila po »osvobodilnih vojnah« na dunajskem kongresu leta 1815, je v imenu držav in evropskega miru nastopila proti svobodi narodov — toda narodne misli ni mogla zatreti in boj za svobodo se je pojavljal po raznih državah v različni obliki (Karlisti v Španiji, — Karbonarji v Italiji — Dekabristi v Rusiji itd.). V Nemčiji je proglasila boj za svobodo mladina pri warburski slavnosti (1817), ko se je slavila 300letnica reformacije — na Češkem je šlo probujenje v smislu Kollarjevega slovanstva — pri nas je nastalo ilirsko gibanje. Leta 1832. je izbruhnila revolucija v Parizu in v isti dobi je nastala velika vstaja na Poljskem. Poljaki, ki so po razdelitvi svojega kraljevstva najbolj občutili nad seboj tujo pest in so po zniženih nadah, ki so jih stali v Napoleonu, komaj čakali prilike, da bi se osvobodili

— so postali predbojevniki svobode evropskih narodov. Toda nade, ki so jih stali v revolucijo, se niso izpolnile. Po dolgem težkem boju je padla Varšava (1832) in revolucija je bila nasilno potlačena. Najboljši sinovi poljskega naroda so bežali v tujino — vso Evropo so napolnili poljski emigranti (n. pr. pri nas Korytko) in v tem trpljenju se je rodilo tudi takozvano poljsko mesijanstvo t. j. Poljaki so bili prepričani, da jim je dana naloga od Boga, da osvobodijo sebe in Evropo. Razdeljena Poljska se jim je zdela, kakor trpeči na križ razpeti Mesija, ki prinaša odrešenje človeštva. V teh nazorih je bilo seveda mnogo romantičnega — toda ta zavest je bila najslabši lek težko trpečemu narodu in Poljaki so se pripravljali na novo vstajo. Verovali so vase, v svoje veliko kulturno poslanje. Njih mesijanstvo je znak te njihove dobe. (Sicer ni osamljeno: doba velikega trpljenja pri narodih kaže več takih pojavov: n. pr. kilijanizem pri Čehih v tridesetletni vojni t. j. vera, da prihaja nov čas, ko bo zavladal Kristus — Odrsenik.)

Sicer pa ob času poljskega mesijanizma opažamo tudi pri drugih narodih, da iščejo smisel svojega narodnega življenja (prim. boj med zapadnjaki in slavjanofili v Rusiji) tudi naše narodno prebujanje pomeni prebujenje zavesti, da imamo s svojim življenjem svoj namen na svetu in da moramo ta namen izpolniti. Čehi so našli svojega moža, ki je posegel globoko v njih staro, napol pozabljeno zgodovino in je iz nje našel ono vodilno misel, ki je ostala do danes zvezda vodnica naroda. To je bil Palacky, ki je odkril staro husitsko dobo, pokazal je stare Čeha, kako so se bojevali za resnico, kako je zanj gozel Hus na grmadi in kako je narod postal »božji bojevnik«, ki je raste in zmagoval, dokler je ostal zvest svoji poklici, boju za resnico, in je postal slab in je propadal, ako je pozabil na svojo veliko nalogo. Palackega je potem spopolnil Havlicek in Masaryk je njegove nazore temeljito podal v knjigi »Češko vprašanje«.

Mi Slovenci nismo našli l. 1848. niti svojega zgodovinarja — niti pravega voditelja. Zato je bil težava za našim programom. Vedeli smo, da hočemo živeti — toda jasno se nismo zavedali, zakaj in kako. To je bil tudi vzrok naših tedanjih in poznejših neuspehov. Nismo imeli programa, ker ga nismo prinesli iz svoje preteklosti in trenutno se nismo mogli zavestiti, kje smo in kaj hočemo. Šele polstoletni boj nas je nekoliko približal spoznanju. Boji za časa taborov (1868) so nas vsaj deloma k temu približali. In takrat se je našel mož, ki je nam dal vsaj v glavnih obrisih naš program. To je bil Fran Levstik. Pismo, ki ga je prinesel »Slov. Narod« (ob 50 letnici) letos 2. aprila je dokaz, kako je naš stari bojevnik za naš jezik in za našo resnico razumeval našo nalogo. Ako bomo zbrali Levstikove politične članke, bomo našli v njih še mnogo zdravga, kar bo nam natančneje pokazalo našo pot. Do danes — žal — nimamo napisane svoje zgodovine, ki bi nam kazala našo narodno idejo, vodilno misel našega življenja in tudi svoje politične zgodovine se nismo napisali. Šele naša deklaracija je v kratkih besedah zopet začrtala naš trenutni politični program. In to, da je ves narod s tako radostjo prisegel nanjo, je dokaz, da je ta deklaracija bila davno živo zapisana v naših srcih. Danes imamo torej svojo vodilno misel. Ali smo jo imeli v svoji preteklosti?

Manifestacijski shod v Trbovljah

se vrši na binkoštino nedeljo 19. maja popoldne ob 2. v prostorih pri Špancu.

Govorniki poslanci dr. Benkovič, dr. Korošec, dr. Ravnihar.

Rojaki pridite zahtevati našo Jugoslavijo!

Zveza jugoslovanskih železničarjev obnovljena.

Smoteno in vztrajno delovanje ne samo na stanovskem, marveč tudi na narodnem polju, je obrodilo uspeh, da se je mogla zopet ustanoviti 5. t. m. »Zveza jugoslovanskih železničarjev«. Izredni občni zbor se je vršil ta dan v Ljubljani ob navzočnosti zastopnikov vseh železničarskih in nekaterih snujočih se združenj ter je položil temelj nadaljnjemu delovanju. Nova zveza se je okoristila z vsemi izkušnjami bivše zveze in je svoje delovanje le še čisto primerno poglubi in tudi izpremenila svoj ustroj popolnoma, kakor odgovarja duhu sedanjih dob in zmogovitosti prodajajočemu demokratizmu. Temeljita posvetovanja delegatov in enake odposlancev podružnic so uveljavili občni zbor že v soboto in nedeljo popoldne, tako da je mogel stopiti pripravljalni odbor pred zborovalce že z izdelanimi predlogi.

Občni zbor je otvoril predsednik pripravljalnega odbora višji revident Južne železnice g. Ivan Kejžar, ki je v kratkih besedah označil postanek in pota Zveze ter težkoče, ki jih je stala vlada odobritvi izpremenjenih pravil. Omenil je preganjanja železničarjev in pota, ki jih je tozadevno stori pripravljalni odbor, kako se je železniška uprava izgovarjala vedno na vojaške oblasti, te pa o preganjanjih nočejo ničesar vedeti. Označil je tudi delovanje nemških kolegov in denuncijantov nastopanje nemških organizacij. Omenil je težkoče stanovskega vprašanja železničarjev, za čigar pravično in uspešno rešitev danes ni dana nobena opora ter označil pota, katerih se hoče Zveza držati v bodoče in v splošnih svojih članov Gospodarska osamosvojitve jugoslovanskega železničarstva je ena prvih zahtev zveze, pri čemer tvorijo denarstvena vprašanja, zavarovanje, pogrebna društva, bolniške podpore itd. le posamezne panoge. Zvezi je do sedaj priglasi nekako 2260 članov ter je upravičeno upanje, da bo polagoma združila v sebi večino železničarjev, ki spadajo v njo. Obnovila je zveza tudi svoje stike s spolekom čeških železniških uradnikov in zemsko jednoto češko čeških železniških uslužbencev s katerima dvema organizacijama namerava skupno postopati pri reševanju gmotnega položaja železničarstva.

Končno je predsednik pripravljalnega odbora omenil napale »Napreja« na zvezo in na njegovo osebo, češ, da zveza ni nikdar ponudila socialnim demokratom sprave v svrhu skupnega nastopa in delovanja. Navedel je tozadevno pismo, ki je bilo 7. januarja 1918. rekondamirano odposlano in ni prišlo nazaj, a je ostalo tudi brez odgovora. Pismo se glasi:

V Gradcu, 6. januarja 1918.

Slavni železničarski podružnici splošnega strokovnega pravovarstvenega društva

Ljubljana.

Ker domnevamo, da se je centrala Vašega društva, ki je bila svojačasno v Trstu, preselila v Ljubljano, se obračamo v smislu sklepa našega občnega zbora v Mariboru z dne 9. decembra 1917. do Vas s prošnjo, da nam naznate, ali in pod kakimi pogoji bi bili za ujedinenje vseh jugoslovanskih železničarjev v eno skupno organizacijo. V slučaju, da naš predlog sprejmete, bi bili pripravljani stopiti z Vami v pogajanja in prosim, da izvolite v to svrhu svoje zastopnike ter nam naznate njih naslove. Pogajanja bi se po našem mnenju vršila nalažje v »Narodnem domu« v Mariboru, kamor imamo približno vsi enako daleč. Želimo pa, da bi se pogajanja udeležili le železničarji, ki gre samo za železničarje. Ob enem blagovolite določiti nekaj nedelj, katere bi se lahko sešli, nakar vam bomo mi naznanili, katero nedeljo smo si izbrali. Sklepi tega pogajanja ostanejo seveda toliko časa neobvezni, dokler jih ne odobri Vaš in naš osrednji odbor, eventualno občni zbor. Priporočamo, da smo enak dopis poslali tudi prometni zvezi.

S tovariškim pozdravom

podpis.

Predsednik izjavi, da na druga očitana »Napreja« ne bo odgovarjal, ker smatra pod svojo častjo odgovarjati na take pamflete, ker je splošno znano, da je vedno odkrito zastopal interese železničarjev. Kdor očita niemu laži in neodkritost, hoče prikriti s tem le te lastnosti pri sebi samem.

Strokovni tajnik g. Mrak iz Trsta je obširneje govoril o nalogah zveze v bližnji bodočnosti. Če bi živel v normalnih odnosih, če bi bila železničarji in vsemu slovenskemu narodu zagotovljena eksistenca, če bi bilo narodnostno vprašanje v poglavitnem rešeno, bi se naloge zveze omejele na okvir ožjih stanovskih interesov te so-

cijalne skupine. Toda v današnjih razmerah ne sme pozabiti noben železničar, da zveza ni samo stanovska strokovna organizacija, marveč tudi eminentno narodna organizacija. S tega stališča se kažejo železničarjem naloge v povsem drugi luči in mora biti delo zveze danes le del skupnega osvobodilnega dela vsega naroda. Organizacija železničarstva mora biti le bistveni del skupne narodne organizacije ter mora biti enotnost razvoja narodne bodčnosti in njegove usode vodilna misel za organizacijo, s katero ni samo spojena usoda posameznika, marveč tudi usoda cele socialne skupine. Narodnostno vprašanje je bilo vedno za železničarje ne samo kulturno, marveč ob enem tudi krušno vprašanje.

Slovenci se borimo danes za svojo lastno državnost, za to, da bomo sami gospodarji v svoji hiši. Do tega stremjenja imamo pravico ne samo kot ljudje, marveč tudi kot narod. Zlasti imajo to pravico tudi železničarji kot pripadniki ene izmed socialnih skupin našega naroda, ker si morajo imeti pred očmi vedno dejstvo, da si morejo priboriti le v lastni državnosti vredno eksistenco. Danes se oziramo s trdnim zaupanjem v bodočnost in prihajajočo svobodo svojega naroda, ki se mora uresničiti, ker zahteva to neizprosna logika zgodovinskega razvoja. Zato je za slovenskega železničarja narodnostno vprašanje ob enem tudi krušno vprašanje in vprašanje lastne državnosti ob enem eksistenčno vprašanje. Kdor hoče doseči, da bo jugoslovanski železničar na železnicih, ki teko po jugoslovanskem ozemlju, v prvi vrsti prišel do službe in kruha, se mora zavedati, da je to mogoče samo v državi, v kateri samostojno odločajo Jugoslavlani. Naveličali smo se razmer, v katerih je bila odvisna eksistenca zadnjega delavca - Jugoslavlani od milosti kakoga osebnega Eisenbahrata in od anonimnih ovadov dostikrat podrejenih nemških kolegov. Teh razmer mora biti za vselej konec! Jugoslovanski železničar zahtevajo, da morajo priti na proga, ki teko po jugoslovanskem ozemlju, v prvi vrsti v poštev domači uslužbenci in delavci. Nižja mesta prenušajo pri železnici danes še Slovencem, ker mislijo, da je Slovenec poklican služiti tuji s krampom v roki, vsa boljša mesta pa sedaj tuji.

S tem, da zahteva jugoslovanski železničar pravice za svoj narod, pa nikdar še ne zamašava skrb za neposredne materialne in socialne koristi železničarstva. Če smo prepričani, da nam je bodočnost zasigurana, se moramo tudi zavedati, da moremo doseči to bodočnost le s svojimi lastnimi silami. Svoboda nam ne bo podarjena, marveč svoboda in usoda železničarstva more in mora biti samo del svobode jugoslovanskega naroda samega. Treba bo torej boja, in za ta boj je treba usposobiti železničarstvo ne samo materialno, marveč tudi umstveno in moralno. V stanovskih in socialnih vprašanjih bodo hodili železničarji morda svoja posebna pota, noben trenutek pa ne bodo pustili iz vida zastave, pod katero hodi danes vse, kar je pošteno in dobro v našem narodu. Pred vsem je treba materialne vzporednosti za boj, ker nobena stvar duševno ne ubije človeka bolj, kakor skrb za kruh. Toda klje: »Več kruha onim, ki jim ga manjka!« ni samo stanovska, eksistenčna, marveč tudi narodna zahteva. Zboljšanje materialnega položaja ni zahteva samo delavstva, marveč vsega uslužbenstva, ker je sramotno, kako so plačani uradniki, in škandalozno, s kako plačo morajo delati delavci. Najsravnostnejša obsodba železniške uprave je na tisoče in tisoče izstradanih železničarskih otrok in rodbin.

V svojih nadaljnjih izvajanjih se dotika vprašanja plač in draginskih podporn, definitivne ureditve plačilnega razmerja, osebnega delavnika ter naglašajo veliko važnost dejstva, da so se v eni zvezi združili uradniki in delavci.

Predsednik g. Kejžar je nato sporočil zborovalcem države na shodu v Postojni odsotnega državnega poslanca g. dr. Vladimira Ravnihara, ki so bili sprejeti z živahnim odobravanjem.

Računsko poročilo g. Jarka obsega samo prejemke mariborske podružnice za »Zvezo«. Sklene se nato prenesti sedež osrednjega odbora v Ljubljano ter se v tem smislu izpremeni § 29. zveznih pravil. Ob enem se sklene, da naj začasno vodi zvezo odbor ljubljanske podružnice in ko se ustanovi podružnica Ljubljana I., skupno oba odbora. Sklene se nadalje izdajati lastni časopis in naroči se odboru, da po možnosti izda tudi ledar. Tovarišu g. Gregoriču izreče predsednik zahvalo, da je preskrbel papir za tisk lista.

Proračun obeta, da bo mogla zveza izhajati z dosedanjim članarino 1 K 60 v. Na razpravo so prišle nato razne želje podružnic, razna stanovska vprašanja in železničarsko aproprizacijsko vprašanje. Vprašanja so bila podrobno

razmotrivana že v enketi ter se je našla v vseh posameznih vprašanjih zadovoljiva rešitev, katere udeležitev se je naročila novemu odboru. Končno se je sklenilo najeti v Trstu in Ljubljani društvene prostore in postaviti tajništvo ter je občni zbor izrekel predsedniku g. Ivanu Kejžaru toplo zahvalo za njegovo delovanje.

Začasno predsedstvo.

Na občnem zboru podružnice Ljubljana je bil izvoljen ta-le odbor, ki velja ob enem za začasno predsedstvo Zveze jugoslovanskih železničarjev: Predsednik Ivan Kejžar, višji revident Južne železnice; podpredsednika: Josip Jermol, prožni mojster drž. železnice; Miroslav Gregorka, revident Južne železnice; odborniki: Josip Drenovec, vojni pisar Južne železnice; Jakob Ivanec, pisarniški sluga državne železnice; Karel Kos, pleskar državne železnice; Teodor Mravljie, sprevednik državne železnice; Ivan Pečar, višji revident Južne železnice; Milan Petek, revident Južne železnice; Franc Skof, pristav Južne železnice; Fran Valenčič, bločni sluga Južne železnice; namestnik: Fran Zupančič, skladiščni mojster Južne železnice in Alojzij Šolnik, nadsprednik državne železnice; računski preglednik: Josip Koprivc, skladiščni paznik državne železnice in Ivan Senk, brzojavni mojster Južne železnice.

Bitka na Flandrskem ustavljena.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 6. maja. (Kor. urad.)

Zapadno bojišče. Armadni skupini prestolonasledn. Ruppreht in nemškega prestolonaslednika. Na Flandrskem bojišču smo izvršili uspešna podjetja. Sovražni delni napad južno Loere se je izjalovil. Zjutraj zgodaj mimogrede ljet artiljerijski boj med Ypresom in Baileulom. Čez dan je bil samo Kemmel pod močnejšim ognjem. Na severnem bregu Lyse, ob kanalu La Bassee in na posameznih odsekih bojnega polja na obeh straneh Somme je artiljerijsko delovanje zvečer ozvelo. Izvidni boji in sunki v sovražne črte pri Hangardu in jugozapadno Brimonta so dali nekaj vjetnikov. — Armadna skupina vojvode Albrehta. V bojih na prednjem polju z Amerikanci jugozapadno Blamonta in s Francozi ob Hartmanswellerkoplu smo vneli nekaj mož. — Z drugih bojišč nič novega. — V Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 6. maja. (Kor. urad.) Z bojišč ničesar novega.

Dunaj, 6. maja. Bitka na Flandrskem se je ustavila. Francoski poskusi zopet zavzeti goro Kemmel so ostali brezuspešni, kljub temu pa so imeli uspeh, da Nemci v tem odseku ne morejo več prodirati. Ne prestani francoski napadi namreč vežejo silne nemške čete. Nemško armadno vodstvo mora najprej počakati, kakšen uspeh bodo imeli končno vsi ti napadi, predno more na tem odseku ali pa kje drugod zopet pričeti z napadi. Zadnjič so Francozi napadli ob Kemmelu s močnimi novimi četami v soboto. Zdi se, da general Foch še vedno upa, da bo mogel to važno točko zopet zavzeti. Na drugi strani pa se zdi, kakor da namerava ententno vodstvo s svojimi neprestanimi napadi pridobiti časa, da se pripravi za kak udarec na drugem delu fronte.

Berolin, 6. maja. (Kor. urad.) Francozi so imeli dne 4. maja na Flandrskem iznova zelo hud poraz. Po kar najmočnejšem bobnajočem ognju v pokrajini zapadno od Kemmela do zapadno od Baileula so ob 1/4. zjutraj izključno le francoske, deloma nove divizije na širini 10 km napadle v več valovih. Ljutost se je trudila, da bi zopet izrgale Nemcem važno goro Kemmel. Dočim na večjem delu napadale fronte kljub brezobzirnim žrtvam globoko razporejenih kolon niso mogli dospeti niti do najsrednjih nemških pozicij, je prišlo na nekaterih točkah pri Bruloosu do hujih bližinskih bojev. Tu smo vrgli Francoze v hudem protisunku iz predpolja nemških črt. Na nekaterih točkah so nemške čete prodrele za več sto metrov. Nad 300 francoskih vjetnikov je ostalo v nemških rokah. Krvave izgube napadalca, ki je postal že več kot 9 divizij v boj za zopetno zavzetje Kemmela, so bile zlasti zaradi izredno dobre nemške artiljerijske priprave nerazmerno velike.

Berolin, 6. maja. V sobotni seji glavnega odseka je izvajal poslanec Scheidemann v svoji kritiki vladne politike med drugim tudi o ofenzivi na zapadu to-le: Navdušeno razpoloženje začetkom zapadno ofenzive pričena pojmatiti. Če se v kratkem stvari ne obrnejo na bolje, nam

ne preostane drugega, kakor da javno razpravljamo o teh zadevah.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

3. maja zvečer. V krajevnem boju, ki se je vršil pred noč južno od Villers - Bretonneuxa, so nastopale naše čete skupaj s francoskimi četami ter pripeljale nazaj nekaj vjetih. Sovražna artilerija je bila daleč dopolnjena severno od Alberta v odseku Beaumont - Hamel precej delavna. Razen o obojestranski artiljerijski pripravi na več točkah fronte ni poročati ničesar.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

3. maja zvečer. Čez dan nobenega infanterijskega delovanja. Posebno živahno delovanje obeh artiljerij severno in južno od Avre. Naše baterije so obstreljevale sovražna zbiranja južno od Villers-Bretonneuxa in v smeri na Castel, ter jih razpršile. Precej živahno artiljerijsko delovanje na desnem bregu Mose. Sicer povsod miren dan.

Irski.

London, 6. maja. V raznih irskih mestih so se vršile v nedeljo delavske demonstracije proti bramborni dolžnosti. Demonstracije je udeležilo na tisoče oseb. Na shodu voditelja irskih nacionalistov Dillona je bilo navzočih 15.000 poslušalcev.

Z ostalih bojišč.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 6. maja. (Kor. urad.) Jugozapadno bojišče. Živahno artiljerijsko delovanje traja dalje. — Šef generalnega štaba.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

3. maja. Pogostoma ljut sovražni motilni ogenj v Lazarinski dolini, v dolini Astico in v odseku Fossalte. Naša artilerija je razpršila oddelke nosilcev v pokrajini Stelvia, bombardirala učinkovito kolidor v Roveretu, zadela vlakne na postaji Conegliano in provzročila močno eksplozijo na levem bregu Plave nasproti Norveši. Obojestranske patruljske akcije med Brento in Plavo.

Mobilizacija na Grškem.

Amsterdam, 6. maja. (Kor. urad.) »Times« poroča iz Aten: Vsi vojaški zdravniški letniki 1904 in 1905 ter vsi artiljerijski častniki letnikov 1901—1904 so bili vpoklicani.

Ogrožitev Petrograda.

Zeneva, 6. maja. Glasom stockholmskega poročila je Bela garda prekoračila mejo. Njene patrulje se bližajo 20 km od Petrograda ležečim letoviščem.

Lugano, 6. maja. Iz Petrograda poročajo: Z ozirom na nevarnost, ki grozi Petrogradu s strani Bele garde, je bilo mesto pripravljeno za obrambo. Obrambna dela je prevzel general Svarc, ki je znan od zavzetja Przemisla sem.

Berolin, 6. maja. Poslanec Scheidemann je z ozirom na prodiranje Bele garde na Finskem izjavil v nemškem glavnem odseku, da ima na Finskem Rdeča garda večino in da zmaguje Bela garda samo zato, ker se ž njo skupaj bojujejo Nemci. Kakor so dela nemške armade v svoji celoti obdobja vredna, tako malo slavnih so dogodki na Estonskem in v Livlandiji. Tamonjše želene zastopi nimajo nobenega mandata za pogajanja. Nemška vlada pa prepričuje, da bi se moglo pogajati s praviimi zastopniki dežele.

TURŠKO URADNO POROČILO.

4. maja. Fronta v Palestini. Tudi včeraj so se izjalovili na vzhodnem bregu Jordana vsi napadi Angležev na naše pozicije s težkimi izstrelki. Svoji umikalni cest oropani so zadeli severno bojišča poraženi in razpršeni sovražni kavalerijski polki na težkem ozemlju povsod na naše čete, ki z vne- mo napadajo. Precej vjetnikov, nekaj strojnih pušk in en oklopni avtomobil je ostalo v naših rokah.

5. maja. Tudi drugi sunek Angležev na vzhodni breg Jordana se je končal s težkim porazom za sovražnika. Po obsežnih pripravah se je hotel s številnimi zbranimi četami skupno z rebeli vzhodnega Jordana polastiti tamkajšnjih vzhodnih zvez. Pod varstvom močne na prevladajoči višini stoječe artiljerije se je vrgel sovražnik 30. aprila zjutraj preko Jordana proti našim pozicijam na obeh straneh Jeriha - Es - Salta, dočim so bile velike kavalerijske mase s topovi in strojinimi v Jordanski dolini, korakajo proti severu, določene za to, da nas napadejo za hrbtno. Vsi naši odločitveni naši voditelji in neomajnosti naših čet v težkem položaju, rano ob rani s svojimi nemškimi tovariši, so bili uničeni sovražnikovi načrti. Pet dneve, z veliko energijo proti naši fronti besneče naslake so zavrnile naše žilavo vstrajajoče čete polkovnika Ali Fuad Beja. Sovražni kavalieri, ki je bila prodrla naprej, so napravile čete polkovnika Bohme, ki so po naglem pohodu hitro priskočile na pomoč in preizkušeni polkovnik Essad Bej, ki je hotel pred svojim pogumom konjenico, dokler ni bil ranjen, uničujoč poraz. Čete polkovnika Bohma so vzele sovražni kavalerijski divizion vse topove. Angleži so izgubili obilo moštva in materiala, na to so se umikali k Jordanu, sledile so jim naše čete, zavedajoče se zmage. Podrobno se plen še ni mogel ugotoviti. Na zapadnem bregu Jordana živahno artiljerijsko delovanje in uspešna patruljska podjetja z naše strani. Eno sovražno letalo je padlo po zračnem boju goreče na tla.

Vstanek Burov.

Haag, 5. maja. »Times« poročajo iz Kapetowna: Politični nemiri Angliji so razširili, da se je čutil generalni gubernator primorane zagroziti, da bo postavil južno Afriko pod vojne zakone, da na ta način omeji nacionalistično republikansko propagando.

Pred podpisom bukreškega miru.

Berolin, 6. maja. »Tageblatt« poroča: Mirovna pogodba bo podpisana najkasneje jutri zvečer. Ovir za podpis so bile tem večje, ker je kralj Ferdinand opetovano poskušal s posebnim odposlancom provzročiti pri cesarju Karlu nesporazum med Nemčijo in Avstro - Ogrsko.

Berolin, 6. maja. Sporazum v bolgarsko - turških pogajanjih se bo glasom poročil iz tujakšnih področnih krogov dosegel začasno le tako, da Bolgarska ne bo dobila severne Dobrudže, marveč da se bo prepustila dežela do preklica upravi zastopnikov centralnih držav, ki bodo tvorili posebno komisijo. Odločitev o usodi Dobrudže bo pridržala posebni konferenci za Dobrudžo.

Politične vesti.

— Shod na Rakovniku pri St. Janžu. Na binkoštni ponedeljek 20. t. m. ob pol 3. popoldne se vrši na Rakovniku pri St. Janžu v Mirenski dolini velik manifestacijski shod, na katerem bodo govorili načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Anton Korošec, poslanec dr. Rýba iz Trsta in urednik stolni vikar S m o d e j iz Celovca.

— Nova okrožja na Češkem. Z Dunaja poročajo, da bo Češka razdeljena na 9 čeških in 6 nemških okrožij. Nemška okrožja bodo imela svoje sedeže v Hebu, Litomericah, Libercu, Trutnovu, Plzni in Budějovicah.

— Nemška okrožja na Češkem. Ne prestanto se množe na Češkem protesti proti nameravani uvedbi okrožij. Češkemu časopisu so se pridružile politične in avtonomne korporacije, da protestirajo proti vladni nakani in proglašajo ta korak vlade kot atentat na enotnost uprave na Češkem. Vladi groze s kar najstrožjo opozicijo.

— Za združitev Moravske. »Našinec« zahteva, da se Šlezija zopet priklupi Moravski. Tako povečani Moravski naj bi se priklopile tudi ogrske slovaške pokrajine ter naj se obnovi zgodovinska Moravska z Olomucem kot glavnim mestom.

— Slovaški manifest. »Narodni Listy« priobčujejo slovaški manifest, sklenjen dne 1. maja v St. Miklosu. Manifest zahteva samoodlobo narodov, splošno volilno pravico, svobodno časopisje itd. Na shodu, ki se je vršil v St. Miklosu, so prepevali poleg slovaške tudi češko himno. »Narodni Listy« pozdravljajo to gibanje med Slovaki ter naglašajo, da se je slovaški narod probudil k novemu življenju, ki mu jamči združeno s češkim narodom.

— Nemška nacionalistična delavska stranka. Nemška delavska stranka za Avstrijo je imela 4. in 5. maja ob navzočnosti več poslancev svoje zborovanje. Sklenila je prekrstiti stranko v »nemško narodnostno delavsko stranko«. Za načelnika je bil izvoljen poslanec Knirsch. Zborovanje je sprejelo resolucijo, ki izjavlja, da stranka zahteva v sporazumu s sklepom češkega deželnega strankarskega shoda provincijo »Deutschböhmen«, kakor je bila sklenjena na shodu nemško-čeških poslancev dne 22. januarja. Nadaljna resolucija se bavi s prehranjevalnimi težavami v nemških delih Češke ter zahteva skupno prehranjevalno oblast za Nemčijo in Avstrijo.

— Ogrska volilna reforma. Uradno poročajo iz Budimpešte: Cesar je izdal glede ogrske volilne reforme tole lastnoročno pismo: Ljubi dr. Wekerle! Poleg rešitve važnih socialnih vprašanj in poleg rešitve finančnih in gospodarskih vprašanj, ki jih ni mogoče več odlašati, je naša dolžnost pod današnjimi težavami razmerami izvršiti veliko delo izgradbe ogrske narodne države in varovati njene interese. Dosega teh velikih ciljev zahteva, da razvije narod vse svoje moči in vsled tega smatram v interesu produktivnega delovanja za potrebno, da se razširjenje volilne pravice, ki neprestano vznemirja politične in družabne kroge, čimprej uresniči v obojestranskem sporazumu tako, kakor sem to označil v mojem lastnoročnem pismu z dne 28. aprila 1917. Želim, da se zakonski vpliv moje ogrske vlade zagotovi v vodstvu skupnih zadev in živahno želim, da se popolnoma uresniči od moje dosedanje vlade postavljeni in od mene odobreni program. Če bi se to v moje obžalovanje in proti mojemu pričakovanju v obojestranskem sporazumu ne dalo doseči, pooblašam Vas in svojo vlado, kakor tudi želim izogniti se novim volitvam za časa vojne, da v interesu zagotovitve volilne reforme in programa vlade razpišete nove volitve. Na tej podlagi Vas imenujem znova za svojega ogrskega ministrskega predsednika, oziroma Vas potrjujem v Vaši dosednji službi ter pričakujem Vaše preloge glede nove sestave vlade. — Baden, 5. maja 1918. — Dr. Aleksander Wekerle. — Karel.

— Nemška industrija v Primorju. Z Dunaja: Prva avstrijska predilnica lana in tkalnica si je pridobila večino akcij tržaške lanske industrije.

— Jadna Dalmacija. Dalmatinski poslanec dr. Tresić - Pavličić popisuje v »Novostih« svoj volilni okraj t. j. otoke Brač, Hvar in Vis, ki so sloveli kot najbogatejši del Dalmacije, in pravi, da je ta najbolj obdelani del Dalmacije, kateremu se je čutil vsak posestnik, kako so marljivi prebivalci gol Kras pretvorili v perivoj, postal prava puščava. Ti trile otoki, ki so v srednje dobrih letih dajali nad 300.000 hektov vina, ga danes ne morejo dati niti 50.000. Kdor je videl te otoke pred kakimi 5 ali 6 leti in jih vidi zopet sedaj, se mu mora stisniti srce od tuge. Pred vojno je bilo v vsaki vaški hranilnici mnogo prihrankov, nekatere so imele do 2 milijonov kron. V hišah je vladala

čistota, udobnost, za delavca skoraj luksus. Prihajal je denar iz Amerike, polje in morje sta izobilno delovala. Današnji ni nikakih prihrankov več, samo nekatere propalice so se dvignile, delavni in umni poštenjaki so propadli. Vlada že več nega štiri mesece ne daje Dalmaciji obljubljenega kontingenta živil, marveč se ta kontingent vedno manjša. Ribolov je bil otežkočen, sedaj pa je prišla naredba, da se mora še riba rekvirirati in tako je vzet še ta živežni dohodek za Dalmacijo. Na Reki je ogrska vlada odredila na dalmatinsko vino naklado 14 kron za hekto za sam tranzit, kar ni utemeljeno v nikakem zakonu. Pa tudi pot pritožbe nam je zaprt, tako nam ne preostane nič drugega nego zgražanje, ker avstrijska vlada nas ne brani. Tako bi mogel naštetati neskončno neprilik ...

— Petrojeviški monopol na Rumunskem in Nemci. Na Rumunskem se bo vpeljal petrolejski monopol, cigar uprava bodo prevzeli Nemci. V upravnem svetu monopolne zveze bodo tvorili Avstrijci, Ogrji in Rumuni manjšino. Obrati naj bi ostali samostojni ter bi delali z dinarji za monopolno upravo.

— Rumunska moka samo za Nemce. Prihodnji dve leti bo morala Rumunska prodajati svoje preostanke na žito izključno le Nemčiji, ki si pridržuje predkupno pravico tudi še za nadaljnjih pet let.

— Trpljenje Srbov v Makedoniji. Reške »Primorske Novine« poročajo, kakor pravijo iz dobro poučenih krogov, o trpljenju Srbov v Makedoniji nastopno: Srbski narod v Stari Srbiji, katero imenujejo Bolgari Makedonijo, preživlja danes težke dneve. Takoj po okupaciji Stare Srbije je bolgarska vojna uprava odredila, grozeč z drakonskimi kaznimi, da mora vsakdo, kdor ima kako srbsko knjigo, to takoj izročiti bolgarskim oblastim. Vsi tisti, ki imajo srbske knjige, med temi nekateri cele biblioteke. Niti Turki niso tako postopali, niti najbesnejši Kara Mustafa ni delal tako pred stoletji. Srb se ne sme imenovati Srba. Srbske šole so zaprte, odprte pa so bolgarske, v katerih morajo srbski otroci pozabljati svoj materni jezik in se učiti bolgarski. Otroci se ne smejo imenovati s srbskimi imeni, sploh so vsa srbska imena prekrjena na bolgarska. Brat onostran Morave, ki piše bratu na to stran, ki je pod Bogari, mora njegov priimek predrugačiti, ker se mu sicer pismo ne izroči. Mnogo ljudi se je vsled preganjanja zateklo na planine in gozdove, kjer jih Bolgari lovijo kakor zajce, proglašajo jih za komitaše. Strašno so številke srbskih žrtev. Bogato selo Banovac je šlo pred vojno okoli 500 hiš, danes ima samo dve, vse druge so zravnane z zemljo. V Petrovcu uprizarjajo bolgarski žandarji v zaporu krvavo klanje. Srbske cerkve in njihova posvetstva kakor tudi denar v gotovini so vzeli bolgarski popje, srbski pa so odvedeni v suženstvo, kjer jih je mnogo že poginilo. Vse srbske cerkve so oropane, najdragocenejše stvari so odnesli v Bolgarijo. Po vseh mestih in okrajih so uvedene komisije, ki hodijo od hiše do hiše in zapisujejo Srbe in Bolgare. Kdor pravi, da je Bolgar, potrdi to s svojim podpisom, ki bo služil po sklepanju miru za dokaz, da biva tam bolgarski narod. Kdor pravi, da je Srb, ga pogledajo grdo in prerado se poskrbi, da se ga spravi v zapor ali celo ob življenje.

— Novo ukrajinsko ministrstvo. »Nachrichten aus der Ukraine« poročajo iz Kijeva: Dočim so zmerni listi ter ruski in poljski časopisi večinoma zadovoljni z novo vlado, napada skrajna levica z vso silo tako hetmana Skoropadskega, kakor tudi novi kabinet. Glasilo socialnih demokratov prorokuje propad Ukrajine, ker imata veleposredstvo in aristokracija za cilj le združeno velikorusko državo. Socialnerevolucionarni list kliče vso ukrajinsko in rusko demokracijo na boj proti hetmanu in veleposredstvu ter zahteva združitev Ukrajine z rusko demokracijo republiko. Odposlanstvo ukrajinskih posestnikov je zaprosilo iml. Böhm - Ermoljova za podporo pri izvedbi razoroženja in razpuščenju komitejev. Nasproti tem vestem prihaja iz Nemčije popolnoma druga vest, glasom katere je general Gornner, generalštabi šef iml. v Eichhornu, v Kijevu sprejel odposlanstvo socialistične stranke ter je zastopnik socialnih federalistov Jefremov izjavil, da je njegova stranka pripravljena udeležiti se sestave vlade.

— Kakšna je nova ukrajinska vlada? Kakor smo poročali včeraj, je nemški podkancler von Payer slavil novo ukrajinsko vlado, češ, da bo ta napravila red in mir, kakor tega ni mogla storiti dosedanja vlada, katere člane so Nemci izvečine zaprli. Takoj se je oglasil poslanec Scheidemann, ki je državnemu podkanclerju v brk povedal, kakšna je ta nova ukrajinska vlada, s katero je Nemčija osrečila Ukrajino. Povedal je, da bo morala imeti Nemčija veliko posadno armado v Ukrajini, če se bo spuščala v nadalje avanture. Nemška vlada je onemogočila berlinskemu ukrajinskemu zastopniku vsako zvezo s Kijevom. Vse postopanje nemške vlade je naravnost nerazumljivo. Nova vlada v Ukrajini je sestavljena baje iz kadetov in federalistov, torej iz ljudi, ki bi morali biti po svojem strankarstvu zadnji, s katerimi bi se smela Nemčija spuščati v skupno delo. Prav posebne vrste človek je hetman Skoropadski. On ne uživa niti najmanjšega zaupanja pri narodu. Kandidiral je v ruski ustavodajni zbor in je po božji milosti dobil celih 200 glasov. Pozneje je kandidiral v ukrajinski ustavni zbor in je dobil celih 9 glasov.

S takimi ljudmi se spušča Nemčija v skupno delovanje. Jasno je, da odbija ta režim ljudstvo od sebe. Stvar ne more biti trpežna. Na ta način se ne bo dosegel namen, dobiti žito iz Ukrajine. Tudi takozvani kmetijski kongres v Kijevu ni bil sklican iz prostega nagiba ukrajinskega poljedelstva. Če se spušča Nemčija v tako nevarne spekulacije, je vlada odgovorna za vse eventualne posledice.

— Židje naj pomagajo. Nemški državni podtajnik von Braun je v glavnem odseku nemškega državnega zbora nekoliko odkril skrivnosti ukrajinske preskrbe z moko. Izjavil je, da nikakor ni res, da bi v Ukrajini ne bilo zadosti žita. Prejšnja ukrajinska vlada je hotela dati žito samo proti blagu. Kljub temu se je posrečilo skleniti s to vlado pogodbo, ki naj bi zagotovila centralnim državam 60 milijonov pudov, torej nekako en milijon ton žita. Centralne države so hotele ustanoviti v Kijevu centralo, ki naj bi organizirala nakup. Ukrajinska vlada pa se je temu protivila, ker ima monopol na žito. Organizacije vlade niso funkcionirale ter niso mogle preskrbeti niti Kijeva samega z moko. Zato se je tam ustanovil kar čez noč državni žitni urad iz članov ukrajinske žitne borze, posestnikov mlinov in zadrug. Zlasti zadruge so bile velike važnosti za promet z žitom. Nemčija je pritrdila temu sklepu ukrajinske vlade, ker se je prepričala, da brez žitnih zadrug sploh ne dobi nobene žita. Sedaj pa prihaja v poštev nekaj drugega. Od zadrug ni pričakovati ničesar, od veleposetnikov in kmetov pa tudi ne brez posredovanja Židov. Židje so torej neobhodna potreba za preskrbo centralnih držav z žitom iz Ukrajine. Z ozirom na izvajanja von Brauna poročajo z Dunaja, da vlada v Ukrajini popolen mir in red in da se prebivalstvo rade volje uklanja ukazom višjih poveljnikov. Zelo obžalovati pa je, da prihajajo tja neprestano v velikih množinah vzhodnogališki trgovci, ki provzročajo trajno zviševanje cen za vsa živila in vse surovine. Brezpogojno potrebno je, da oblasti energično posežejo vmes. — Državni podtajnik von Braun je izjavil nadalje: Ukrajinski kmet sploh ne rad prodaja žito, ker se boji prihodnosti. Gospodarske potrebe, da bi prodajal, ni, ker ima denarja v izobilju. Ukrajinski kmetovalci imajo v rokah najmanj 8—10 milijard rubljev v papirju. Kmetje pa zahtevajo tkanine, ki jim jih mi ne moremo dati. Nadalje hoče imeti poljedelske stroje in material za male železnice. Tega mu moremo dati nekako 30.000 ton. Nekaj pošiljatev je tudi že na poti v Ukrajino. Tudi Avstrija dobavlja nekaj. Tako je nekaj tisoč štajerskih kos obljubljenih. Posebno težavno je dobiti plačilna sredstva, dasi ravno je bilo izdanih nekako 40 milijard papirnih rubljev, je absolutno nemogoče dobiti v Ukrajini kaj za ta denar.

— Ukrajina in Litevska. Povodom debate o izjavah nemškega podkanclerja von Payerja je izjavjal posl. Erzberger: Ukrajina je sedaj najvažnejša dežela na vzhodu. Ravno tam pa se mi zdi, da hoče Nemčija storiti veliko napako. Vse, kar se je dosedaj zgradilo, bo vrgla samovolja neke nižje vojaške oblasti zopet med staro šaro. Tudi na Litevskem ljubezen do Nemcev prav močno počiva. Rusom prijazno gibanje prihaja na površje in je tem večje, čim bolj vsiljujejo Nemci ljudstvo personalno unijo z Nemčijo.

— Češko - slovaški vjetniki v Rusiji. Oficialni list boljševiške vlade pri naša poročila, da bodo boljševiki oborožili češko - slovaške vjetnike ter jih poslali v Vladivostok, od tam pa preko Amerike na Francosko, da se pridružijo entetni vojski kot češko - slovaške divizije.

— Pričakovana izjava italijanske vlade k cesarjevemu pismu. Iz Curiha: V Rim odposlani poročevalec »St. Gallenskega Tagblatt« je izvedel, da pod italijanska vlada izjavo, s katero opraviči svoje ravnanje v zadevi cesarjevega pisma. Pričakuje se nove važne izjave.

— Italijanski socialisti a tretinani v Švici. Curiški socialistični list »Volksrecht« poroča, da je imela najdba bomb v Curihu za posledico aretacijo številnih italijanskih socialistov. Socialistični listi pravijo, da ima tu vmes svoje prste italijanska vlada, ki prigovarja aretacijam po svojem poslanstvu v Curihu. »Volksrecht« pravi, da se oblast s temi aretacijami ne stavlja v nasprotje samo s par tuji, marveč z vsem švicarskim socialističnim razredom.

— Kitajci pošljejo Nemce v Avstrijo. »Frankfurterzeitung« poroča po angleških listih, da je Kitajski na prigovarjanje Angleške pripravljena tam bivajoče Nemce poslati v Avstrijo.

— Kitajci pošljejo Nemce v Avstrijo. »Frankfurterzeitung« poroča po angleških listih, da je Kitajski na prigovarjanje Angleške pripravljena tam bivajoče Nemce poslati v Avstrijo.

— Kitajci pošljejo Nemce v Avstrijo. »Frankfurterzeitung« poroča po angleških listih, da je Kitajski na prigovarjanje Angleške pripravljena tam bivajoče Nemce poslati v Avstrijo.

— Kitajci pošljejo Nemce v Avstrijo. »Frankfurterzeitung« poroča po angleških listih, da je Kitajski na prigovarjanje Angleške pripravljena tam bivajoče Nemce poslati v Avstrijo.

— Kitajci pošljejo Nemce v Avstrijo. »Frankfurterzeitung« poroča po angleških listih, da je Kitajski na prigovarjanje Angleške pripravljena tam bivajoče Nemce poslati v Avstrijo.

— Kitajci pošljejo Nemce v Avstrijo. »Frankfurterzeitung« poroča po angleških listih, da je Kitajski na prigovarjanje Angleške pripravljena tam bivajoče Nemce poslati v Avstrijo.

— Kitajci pošljejo Nemce v Avstrijo. »Frankfurterzeitung« poroča po angleških listih, da je Kitajski na prigovarjanje Angleške pripravljena tam bivajoče Nemce poslati v Avstrijo.

nimo po vdejetovanju naših narodnih želja, ker nam ravno tukaj srd in mržnja naših tlačiteljev proti slovenskemu narodu dnevno stoji pred očmi. Malo nas je, skromno število podpisov prinašamo, ali vsako izmed naših src je polno gorečih želja in trdnega zaupanja v polni uspeh narodnih stremiljenj.

Politično društvo »Jednakopravnost« in Idrili: uslužbenci c. kr. državne železnice proze Jesenje - Trbiž (ob enem s prispevkom za Krekov spomenik); narodno žentstvo iz župnije Dol in iz Hrastnika (890 podpisov); občina Stročja vas - Pristova pri Ljutomeru: žene in dekleta župnije Sv. Ruperta v Slov. gorah; občina Sv. Florijan pri Šoštanju (okraj Slovenji Gradec); žene in dekleta občine Ivančevci pri Radgoni, (Geslo: »Ne bo nas več tujčin tenat, Ne tlačil nas krvavo; Naš rod bo tu gospodoval. Naš jezik, naša pravo!«); — Možje, žene in dekleta občine Poberž (Sv. Vid) pri Ptuj; možje, žene in dekleta občine Rogoznica v Ptujski okolici (dostavek); slovenski in hrvaški rudarji v Fohnsdorfu na Zg. Štajerskem (170 podpisov); možje in mladeniči žene in dekleta iz Podgorji (198 p.) železniški uslužbenci postaje in proge Podnart - Kropa - Lesce z željo: »Da kmalu bi polegel se vihar. Da skoro narodu zasnil bi. Miru, slobode zlate, svitli žar!«; občina Pokošje pri Slov. Bistrici; zavedni občani občine Družmirje pri Šoštanju; zavedna Slovenka iz Ostržnega pri Celju; možje in mladeniči, žene in dekleta župnije Sv. Florjan pod Bočem; občina Ihova (okraj St. Lenart v Slov. gor.); občina Golavabuka pri Slov. Gradcu; občina Velika Piševica (okraj Celje); župnija St. Janž na Dravskem polju (občine: Prepolje, Starše, Terniče, Sv. Marija, Loka, Zlatolčje, skupaj 823 podpisov.)

Z Goriškega.

2. maja 1918.

Aprovizacija za mesto Gorica deli ta teden: olja, ječmena in marmelade po pol četiri kg; fižola, soli in ržene moke po ¼ kg; kave štiri skaldije; sirkeve moke 1½ kg in krompirja 2 kg.

Cestni tramvaj bo vendar le vozil, vsaj tako upamo. Vojaki so pridno na delu, po nekaterih ulicah je celo že izpeljana vrhna žica. Vozovi se tudi popravljajo. Kdaj bo delo končano, ne moremo še ugotoviti. Vsekakor bi bil tramvaj zelo potreben, kajti hoja po ulicah je utrudljiva, v slabem vremenu je pa daljša pot po mestu skoraj izključena, ker so ulice po večini tako razorane po avtomobilih, da jih zakriva čez in čez blatasta luža.

V nedeljo v polnoči je došlo na državni kolodvor v Gorico 676 beguncev iz taborišča Bruck ob Litvi. Mnogo jih je bilo Deskanov, Kanalev, Avčancev, nekaj iz Boveca, Steverjana, Sempasa, Vrtojbe, Lokeve, Cepovana in Lokovca. Gorjani so bili prepeljani po zopet odprtih bohinjski progi v domovino.

Begunci iz krajev, označenih po ministrski naredbi s črko B, prihajajo z mešanimi čustvi v domovino. Radi so se poslovlili od tujine, kjer so komaj čakali na svojo vrnitev. Vedeli so, kako lice ima domača občina, iz časopisov in iz zasebnih pisem. Vkljub temu jih to ni ustavljalo, pred očmi so imeli le domačo zemljo in željo, da čimprej posejda krompir, fižol, sirki itd. Niso hoteli biti več odvisni od tuje aprovizacije, ne, čež par mesecev si hočejo sami razati svoji lastni kruh. Nekateri begunci so si postavili barake, prenesli jih kdo ve iz kake oddaljene doline, seveda s privolenjem vojaške oblasti, drugi so si popravili nekoliko hleve in mnogo družin prebiva v svinjskem hlevu, ki se ima zahvaliti samo svoji velikosti, da je ostal še cel in v za svojo popravilnem in kovinastimi ploščami pokritem ostanku svojega doma. Ti begunci so morali pretrpeti mnogo ravno tokom meseca aprila, ko je bilo dan in dan in ko ni bilo mogoče obdelovati polja. Prisilna brezdelnost, prebivanje v razvalinah, žalostna okolica in spomini na predvojne čase niso odvzeli energije našim beguncem. Ko pa zasije sonce, se zopet sprizgajajo s kruto sedanjostjo in veselo hite na delo — za polne žetevce čez dva meseca. Sem naj pridejo Nemci ogledati si naše kraje in naše ljudstvo, minila jih bo prebrna poza edinega, državo vzdržujočega elementa, ne bodo se več trkali po polnih prsih, češ, mi smo največ žrtvovali v tej avtonomi vojni za domovino in državo, poznati bodo slednjič le morali, da so oni sami pravi benjaminski usode, ki so poznali begunstvo le od ene strani, namreč da so si polnili žepa, odplačevali z begunskimi kronami svoje dolgeve in reševali svoje gospodarstvo pretečega poloma. Naše ljudstvo je pa trpelo in krvavelo na frontah in v begunstvu, trpi še vedno in zna potrpeti, ker ljubi svojo domovino in upa na svojo boljšo in lenšo bodočnost v vsakem oziru.

Nemci in Gorici. Vsak dan se izvedo slučajni, ki pričajo, kako je Nemec lakomen goriških poslopji. Poslušajo se posredovalcev in ne vprašajo: »Ali prodaja hišo in koliko zahteva za njo?« Oni te nagovore: »Toliko ti dam za tvojo hišo!« Cena je seveda taka, da bi človeka na prvi mah kar omamila, toda ravno ta visoka cena mu vrne zavest, češ, če ima hiša res tako vrednost, potem je pa že ne prodam. Nemški milijoni so na delu! Hamburg in Berlin tekmuje. Nemški most do Adrije se ne bo naslanjal samo na žive stebre, na razne Wieserie, ki se še vedno v Gorici, in na druge eksponente nemških Volkokratov, ampak tudi na nežive stebre, in kot taki naj služijo nova nemška poslopja v Gorici. Nekateri poznajo posledice, ki bi nastale, če izpremenje hiše v Gorici svoje lastnike, drugi pa niso nikdar dovolj opozorjeni na to, in tem slednjim veljajo naši pravočasni opomini. Posestniki so in ostanejo še po vojni največji gospodje.

Sole v Gorici. Te dni se odprilo v Gorici pri Uršulinkah ljudsko šole s slovenskim italijanskim in nemškim učnim jezikom. Vsekakor treba že sedaj misliti na to, da pride s prihodnjim šolskim letom tudi slovenska državna gimnazija v Gorico. Gotovi faktorji bi seveda najraje videli, da bi ta gimnazija še dalje ostala v begunstvu. Ni jim toliko za stvar samo, niti ne po-

mislijo, kaka veličanska škoda je nastala slovenskemu goriškemu prebivalstvu. Sedaj je čas, da se v tem pogledu ukrene vse potrebno. Istočasno z vojašnicami in cerkvami se bi lahko popravljala tudi šolska poslopja. V petih mesecih je poslopje popravljeno in lep kos obnovitve naše dežele končan. Intencija, prihajajoča iz tega oživljenega učnega zavoda, bi lahko takoj sodelovala pri obnovitvi in naši načrti bi ne mogli dobiti boljših in hvaležnejših izvrševalcev in delavcev.

Vesti iz primorskih dežel.

Prošnja do mnogih beguncev. V naštetih slučajih je »Osvobodni odbor« po posredovanju v korist beguncem za volaško podporo pri deželnih komisijah na Dunaju, Pragi, Brnu, Gradcu, Celovcu in Ljubljani, vložil je veliko pritožb na domobransko ministrstvo, nešteto je prošni in pospešni za begunsko podporo pri vseh možnih glavarstvih, pritožb na deželno vlado in ministrstvo, — le zadnje tedne je vložil okroglo 600 prošni za vojaške dopuste itd. Oblastnine pošiljajo večina rešitve strankam, ki so nam pisarile vsakih 8 dni, — a nenkrat obmolknile. Ko so dobile podporo, čisto za ves čas nazaj, svote po več tisočakov, ni več glasu od njih. Mnogokrat izvedemo žele od sosedov, ki pišejo: »N. N. je do bil po Vašem prizadevanju skupaj 2570 kron in dobiva redno podporo, prosim usmilit se še moje družine.« — Ker imamo vse vloge v evidenci in smo že čisto po nepotrebnem pošiljali oblastvom pospešnice, — prosimo, — imeli bi pravico tudi zahtevati, — da nam vsako takoj nazaj, — ko je dobil zaželeno rešitev, da oddamo njegov slučaj iz evidence. Ne zahtevamo zahvale, ali vsaj, — toliko obzirnosti pač zaslužio! — »Osvobodni odbor«, Dunaj I., Bankgasse 2.

Vračilo prevoznih stroškov beguncem. Praviloma bi morala država prevažati begunce in vse njih blago brezplačno ob begu iz domovine in ob vrnitvi. Toda naši begunci so morali večina nepričakovano zapustiti svoje domove, da so navadno le malo rešili ali nič. Toda plačevati so morali po ogromni večini voznino za se in za svoje blago. Mnogi so svoje edino rešeno imetje potem celo izgubili. — Pa tudi ob vrnitvi v domovino morajo mnogi begunci plačevati voznino, deloma, ker so šli po južni železnici mesto po državni, za katere so se glasile uradne izkaznice, deloma vsled nevednosti uradnikov, ki so bodisi — izdajali napačne listine, bodisi pravilno sestavljene slabo razumeli. — Dejstvo je, da imajo naši begunci terjati od države tudi na ta naslov mnogo stotisoč kron. Ker je zakon v tem pogledu nedostaten, a na merodajnih mestih še ni dobre volje, da bi bila beguncem ta škoda povrnjena, bo treba zbrati kolikor mogoče mnogo takega gradiva, da se naredi skupno za vse ob enem primerni koraki in ne za vsak slučaj posebej. — »Osvobodni odbor« na Dunaju I., Bankgasse svetuje vsem prizadetim beguncem tako: Begunci, ki so že v domovini, naj pošljejo na »Zupansko Zvezo« v Gorici, Gosposka ulica 14, kratko vlogo na c. kr. no tranje ministrstvo, ki zahteva povračilo prevoznih stroškov. Vozni listi ali druga dokazila je treba priložiti. Vsi drugi naj pošljejo naravnost na »Osvobodni odbor«. — Ko bodo približno vsi slučaji vkup, bomo iskali poti in sredstev, kako pripomoči našim prizadetim rojakom od povračila. Morda bo to težka pot, ali poskusiti jo hočemo.

Umrl je v Gorici gospod Karel Vidrič, oče g. A. Vidriča, deželnega podtajnika. Star je bil 76 let.

Umrl je, kakor smo že na kratko sporočili v bolnišnici v Ajdovščini po kratki bolezn, g. Anton Pečenko, posestnik na vipavskih Brjih in solastnik kavarne »Central« v Gorici. Pokojnik se je že za svoje mladosti zanimal za vse javne zadeve, bil dolgoletni podžupan, ustanovnik in predsednik raznih društev. V njegovi najlepši moški dobi mu je usoda zagrenila srečno življenje. Težak duševni boj je za se in za svoje častno pretrpel. Naj počiva v miru v svoji domovini, na katero je bil tako ponosen.

Pokopali so v Celovcu črnovojnika Ivana Fona s Trnovega pri Kobaridu, star je bil 27 let.

Rdeča zastava na zvoniku v Miljah v Trstu. Dne 31. januarja t. l. je bilo prebivalstvo v Miljah precej vznemirno. Delavci so bili zapustili ladjedelnic pri Sv. Roku v znak protesta, ker se je zmanjšala količina kruha, prebivalstvo pa je imelo tudi dosti govoriti o rdeči zastavi, ki je vihrala s cerkvene g. zvonika. Nihče ni vedel, kdo je to zastavo spravil na križ. Občinski predstavnik je končno ponudil 20 K nagrade onemu, ki spravi prapor internacionalne zvonika. Oglasil se je neki vojak, splezal na zvonik in res spravil dol rdečo zastavo. Ko jo je nesel na občinski urad je izustil 20letni delavec Mihael Levakovič besede, radi katerih ga je prijel občinski redar, češ, da na ta način ne sme žaliti vojakov. Ko ga je redar peljal v zapor, se mu je Levakovič zoperstavil in ga žalil. Radi tega je bil pozvan pred sodnijo in obsojen na 2 tedna zapor.

Zaplemba premoženja. Tržaška deželna sodnija je odredila zaplenbo premoženja Alfonza Ongaro iz Labinja, trgovca, infanterista 97. p., ker je osumljen pobege k sovražniku.

Umrla je v Trstu gospa Ema Stibilj.

Najdena trupla v morju. Pred kratkim so našli v morju pri Dubrovniku eno truplo, drugo pri otoku Šipanu in tretje pri Lopudu. Vsi trije vplivenci so vojaki; eden je bil v letalski obleki. Kdor izmed vjetnikov, vračajočih se iz Rusije, bi kaj vedel o Ivanu Suciču iz Podgora pri Gorici, ki je služil pri 17. pešpolku in bil v vjetništvu v Nižem Novgorodu, naj blagovolno poroči njegovi sestri Vilmi Krall, Hinterberg, Leoben, Stajersko.

Srečanje goriških deželnih obveznic. Goriški deželni odbor razglašal: Dne 1. maja t. l. ob 10. uri predpolne je bilo v deželni hiši št. 1. srečanje deželnih obveznic izdanih leta 1888. Izrečale so se naslednje: Vrsta A št. 32, 54 in 58 po 200 K, št. 1 in 72 po 100 K, št. 61, 59, 42 in 84 po 200 K. — Vrsta B št. 80 in 64 po 200 K, št. 18 in 20 po 100 K.

1000 K. Deželna blagajna izplača te obveznice dne 1. avgusta t. l. v nominalnih zneskih proti povrnitvi dotičnih obveznic in tistih odrezkov, ki se ne spadejo 1. avgusta t. l. Slednje izrečale obveznice se dotedaj niso še predložile v izplačilo in sicer: Vrsta A št. 21 za 200 K izrečana dne 1. maja 1915, št. 65 za 200 K izrečana dne 1. maja 1915, št. 65 za 1000 K izrečana dne 1. maja 1916, št. 63 za 1000 K izrečana dne 1. maja 1916, št. 71 za 1000 K izrečana dne 1. maja 1917, št. 36 za 2000 K izrečana dne 1. maja 1917, št. 43 za 2000 K izrečana dne 1. maja 1915, — Vrsta B št. 47 za 200 K izrečana dne 1. maja 1917, št. 59 za 200 K izrečana dne 1. maja 1915, št. 67 za 200 K izrečana dne 1. maja 1916, št. 68 za 200 K izrečana dne 1. maja 1916, št. 16 za 2000 K izrečana dne 1. maja 1915, št. 87 za 2000 K izrečana dne 1. maja 1917.

Dnevne vesti.

— Vojna odlikovanja. Stotnik Fran Hočev var inf. polka 53. je odlikovan drugič z vojaškim zaslužnim križem 3. razreda z vojni dekoracijo in meči. Rezervni nadporočnik Ivanu Baydaku 27. polka je sporočeno drugič najvišje pohvalno priznanje ob istočasni podelitvi mečev. Z zlato hrabrostno svetinjo je odlikovan pešec Ivan Perš s srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda pešec Fran Simončič, s srebrno hrabrostno svetinjo pešec Alojzij Mekc, vsi trije 17. pp.

— Odlikovanje. Davčni oficijal Ernest Kramaršič je odlikovan z zlatim zaslužnim križem na traku hrabrostne svetinje.

— V spomin Ivana Dobrina. Pišejo nam: V Ljubljani so pokopali 1. maja t. l. Ivana Dobrina iz Tržiča na Gorenjskem, ki je umrl 29. aprila t. l. v ljubljanski garnizijski bolnišnici. Malo je Sokolov na Gorenjskem, ki bi ne bili poznali Ivana Dobrina. Saj si ga videl v sokolskih vrstah, kadar je klicalo sokolstvo svoje vernike, naj bo to v domači deželi, na Koroškem, Stajerskem ali Primorskem. Tudi v daljni Pragi je bil. Bil je večkrat med tekmovalci, vedno pa med telovadci. Malo je Sokolov, kateri bi bili tako zavzrani v sokolstvo, kakor je bil rajnik Ivan Dobrin. Bil je pri rojstvu tržaškega Sokola, kateremu je bil do svoje smrti zvest član. Ivan Dobrin je bil potrpečljiv vaditelj in večkrat načelnik. Ko je bil tržaški Sokol brez svoje lastne strehe in gost danes tukaj jutri zopet drugje, je bilo sokolovanje težje, kakor je bilo tedaj, ko je dobil tržaški Sokol svojo lastno telovadnico. Vaditi je bilo treba pod milim nebom, v mraku in dežju. Ali vse to ni odvrnilo gorečega Ivana Dobrina od drugega mu sokolstva. Ko je dobil tržaški Sokol svojo lastno streho, je bil Ivan Dobrin hišnik v telovadnici, v kateri je zamudil dosti časa in se trudil, kakor načelnik in vaditelj. Dasi preprosto rokodelce je bil Ivan Dobrin tako razumen in zaveden Slovenec. Ivan Dobrin je pomagel, kolikor je mogel, tržaškemu Slovenstvu na nogo. Bil je dober pevec, spreten igralec in uren naroden delavec. Kadar je bilo treba pokazati, da je Tržič slovenski, je bil rajnik Ivan Dobrin vedno zraven. Res, da ni bil brez napak. Ali te so pokrivala lepe lastnosti, katerih je imel rajnik Ivan Dobrin dosti. V vojsko je šel takoj v začetku. Takrat si pač ni mislil, da mu bo pobrala sina, ki je umrl neke v Galiciji, in da bo izgubil ženo, ki je ne nadoma vrasnila v Ljubljani. Ostal je edini od svoje rodovine in je bil kakor zaostal ptič. Vojska je tudi njeza prejel tako krepkega in žilavega, vrgla na bolniško posteljo, iz katere je upal vstati in začeti novo življenje. Zdravniška roka, kateri se je še enkrat zaupal, pa mu ni mogla več pomagati. Izdihnil je svojo dobro dušo, katero mu je vojska in hudo, ki ga je preстал, popolnoma očistila. Za njegovim pogrebom ni korakala sokolska četa in pred njegovo krsto se ni vila sokolska zastava, kateri je prisegel zvestobo in pokorščino. Krive so razmere, v katerih živimo. Ko se pa sokolska vremena zjasnijo, bo tržaški Sokol izkazal Ivanu Dobrinu čast, katerih si je bil zaslužil, ker je bil vedno trd, neizprosno mož, jeklen in ker je bil Sokol od nog do glave. Namesto venca na njegovo gomilo je zložil krog njegovih sokolskih bratov, prijateljev in znancev precejšen znesek za družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v njegov spomin. Tržaški Sokol kliče svojemu zvestemu članu: počivaj mirno v slovenski zemlji, ne boš pozabljen, vrli narodni delavec!

— Mestna hranilnica. Hrabljanska je darovala za »Vojaški dom« v Ljubljani 500 K. Denarni zavodi sledite! Jutri v sredo popoldne ob 1/2. uri se vrši seja moškega in ožjega damskega slovenskega odbora za vojne invalide v Dobrodelni pisarni (Alojzije višje).

— Ljudskošolske vesti. Ana Gostiša je nameščena za suplentinjo v Starem trgu. Nežika Kosec za suplentinjo v St. Petru.

— Dramatično društvo. K večrajšnji notici, da je »Dramatično društvo« pooblastilo g. Cerar - Danila pobirati društvom izposojeno garderobo, izjavljamo, da to ni res. »Dramatično društvo« ni nikogar pooblastilo pobirati izposojeno garderobo ali repertoar, temveč se mora isti slei kot prej vračati edino le garderobniki »Dramatičnega društva« g. Waldsteinovi v slovenskem deželnem gledališču v Ljubljani. — Tajnik »Dramatičnega društva«.

— »Narodna Založba« v Ljubljani ima svoj redni občni zbor dne 28. maja ob 17. zvečer v uredniških prostorih »Slovenskega Naroda«. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika; 2. čitanje zapisa zadnjega občnega zbora; 3. poročilo tajnika; 4. poročilo blagajnika; 5. poročilo preglednikov računov; 6. sklepanje o uporabi čistejša dobička; 7. volitev predsednika in 4 članov odbora; 8. volitev dveh pregledovalcev računov; 9. slučajnosti.

— Pojasnilo. Dodatno k vašemu poročilu o najdem obnem zboru hišnih posestnikov v Ljubljani dostavljamo, da se dotična izvajanja gospoda prof. Petkovska, ki jih predsednik ni dopustil nadaljevati, niso dotikala društva, kakor so sodile nekatere osebe v poročilu.

— Umrla je v Ljubljani včeraj popoldne gospa Terezija Veber. Pogreb bo jutri ob 4. popoldne s Ceste na Mivki.

— Izplačevanje vojaških nastanitvenih pristojbin se zopet prične na mestnem magistratu v torek, dne 14. maja 1918 v mestnem vojaškem nastanitvenem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: za stanovanje v I. mestnem okraju (Poljanski trg), v II. mestnem okraju (Mestni trg, Stari trg, Karlovska in Dolenjska cesta) in v III. mestnem okraju (Trnovo in Gradišče do Franca Jožefa ceste) v torek, dne 14. maja: za stanovanje severno Prešernove ulice, Franca Jožefa ceste — IV. in VI. mestni okraj — (St. Peterski kraj in Vodmat) v sredo, dne 15. maja. Za Spodnjo Šiško in vse one, ki bi bili zadržani v gori navedenih dne, v četrtek, dne 16. maja. Uradne ure izplačevanja so od 3. do 1/2. popoldne.

— Umrla je v Stožicah pri Ljubljani gospa Marija Pečenik. Pokopali so jo včeraj na pokopališču pri Sv. Jurju. N. v m. p.

— Požar. Te dni je nastal požar pri posestniku Ivanu Hribarju v Unanjarji občini Trebeljevo. Ogenj se je razširil na poslopja sosedov Josipa Marolta in napravil škodo pri Maroltu 12.000 kron, pri Hribarju 24.000 K.

— 82 kg usnja je našel pri Prevojah neki tamošnji posestnik. Bila sta dva zavitka z oznakom. U. K. F. Nr. 5. Najbrže je bilo usnje vrženo iz vlaka.

— Tatvine. Neznat tat se je hotel pri posestniku Mariji Podgorškovici v Skarucni dobro preskrbeti z živili. Zato ji je odnesel 35 kg masla, 15 kg pšenične moke in še drugih raznih stvari. Iz Dolenjske žage v Podnartu je izginil 12 1/2 metra dolg transmissijski jermen, vreden 1000 K.

— Smrt na neznano. Posestnik Ivan Kuder v Kotredu je popravljal pod na svojem gospodarskem poslopiju in pri tem padel skozi odprino v hlev ter se tako nevarno poškodoval, da je dva dni potem umrl.

— Bahovčeva tvornica za pohištvo iz upornega lesa na Duplici pri Kamniku preide menda v druge roke. Tako nam poročajo iz Kamnika. Tvornico kupujejo Nemci.

— Velik prvi roj je imel 30. aprila v svojem šolskem čebelnjaku nadučitelj g. Janko Cvirni v Leskovcu pri Krškem.

— Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Idrija priredi svoj X. občni zbor za leto 1917. dne 12. maja ob 9. uri dopoldne pri c. kr. okr. sodišču v sodni dvorani št. III. z običajnim dnevnim redom. Ob neisklepnosti se vrši pol ure pozneje nov občni zbor ob vsaki udeležbi. Odbor vabi s tem članu in prijatelje društva.

— Iz selške doline nam pišejo: Včeraj se je vršil pogreb g. Franca Tavarja, posestnika in trgovca v Selcih. ki je v 50. letu svoje dobe nenadoma umrl, zadet od kapi. Mnogobrojna udeležba iz vseh slojev ljudstva je pokazala, kako priljubljen in čistan je bil blagi pokojnik. Pogreba se je udeležila tudi šolska mladina z učitelstvom in krsta je bila odlična z mnogimi venc. Štirje duhovniki so opravili mrtvaške obrede. Udeležili so se pogreba tudi selški ognjenjaki, kateri so mu tudi zapeli žalostno pred hišo in na pokopališču pod vodstvom g. Ant. Tevža. Duši vrliga narodnjaka mir in pokoj. preostali rodbini naše sožalje!

— Sv. Juri ob Ščavnici. Dolga štiri leta že divja srdita vojska in neprestano se množe naše žrtve za domovino. Ze drugo leto spava večno spanje naš neznanec zdravnik dr. Leo Kreft, bivši predsednik Ciril - Metodove podružnice. In kot bi zaspala ž njim tudi naša podružnica, nič ni več videti nobenega dela, nobenih dohodkov ni čitati o izvesti C. M. družbe. A tujec pritiska vedno huje in huje, odtujiti nam hoče naš zaklad, našo mladino. Živimo v resnih časih kot nikoli, in naše brezdelje v teh časih bo rodilo prokletstvo naših otrok. Zato vam kliče danes Jurjevčani: Na delo za blagor naroda, na delo za našo C. M. družbo! Skličite občni zbor, delovanje naj se prične. Naj pridejo na dan spet nabiralniki, ki so prevečeni s patjevanjem, vsak naj daruje po svojih močeh! Naj bo zavedna št. Jurska župnika, kot domačija dr. Koroška vzel drugimi podružnicam C. M. družbe, po pomosi Prilekii in Slovenskih goricah. Naj ta moj klic ne bode glas vpijočega v puščavi, ampak resen opomin v resnih časih. — Šč.

— Hela Moja v Ljubljani! Več današnji inšerat.

— Novi kratki filmi za otroke so došli v Ljubljano ter se bodo predstavljali jutri v sredo ob 4. popoldne in v četrtek na praznik ob 1/2. dopoldne in ob 3. popoldne v Kino Central v dež. gledališču. Tudi za odrasle zanimivo!

— Kino Ideal. Spored za danes, torek, 7. maja. »Čvrček«, senzacionalna drama v 3 dejanjih z znamenito umetnico Olga Desmond. Poleg tega še »Ne moti medenih tednov«, burka s predigro v 3 dejanjih. Leon Peukert v glavni vlogi. Ta spored igra do 9. maja ter ni primeren mladini. Predstave s 4. ure naprej, zadnja ob 1/2. s srenjema umetnostnega gledališkega orkestra. Kino Ideal.

— Oseba, ki je dne 6. maja ob 1/2. popoldne v Tivoli pobrala črno ročno torbico z rdečo legitimacijo za vožnjo in majhno vsoto denarja, je dobro znana ter se prosi, da odda proti nagradi stvar na glavni policiji, da se izogne nevarnim likom.

— 6 ključev se je izgubilo včeraj zjutraj na Marijinem trgu. Prosi se najditeja, naj jih prinese v Gosposko ulico št. 3. h gospe Nežičevi.

— Več denarja se je našlo danes na Glavnem trgu. Dobi se pri g. Danilu, Erjavčeva cesta 12.

— Našla se je v Selenburgovi ulici damska, zapesna ura. Dobi se v Subičevi ulici 3. parter levo.

— Umrla je v Ljubljani včeraj popoldne gospa Terezija Veber. Pogreb bo jutri ob 4. popoldne s Ceste na Mivki.

— Izplačevanje vojaških nastanitvenih pristojbin se zopet prične na mestnem magistratu v torek, dne 14. maja 1918 v mestnem vojaškem nastanitvenem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: za stanovanje v I. mestnem okraju (Poljanski trg), v II. mestnem okraju (Mestni trg, Stari trg, Karlovska in Dolenjska cesta) in v III. mestnem okraju (Trnovo in Gradišče do Franca Jožefa ceste) v torek, dne 14. maja: za stanovanje severno Prešernove ulice, Franca Jožefa ceste — IV. in VI. mestni okraj — (St. Peterski kraj in Vodmat) v sredo, dne 15. maja. Za Spodnjo Šiško in vse one, ki bi bili zadržani v gori navedenih dne, v četrtek, dne 16. maja. Uradne ure izplačevanja so od 3. do 1/2. popoldne.

— Umrla je v Stožicah pri Ljubljani gospa Marija Pečenik. Pokopali so jo včeraj na pokopališču pri Sv. Jurju. N. v m. p.

— Požar. Te dni je nastal požar pri posestniku Ivanu Hribarju v Unanjarji občini Trebeljevo. Ogenj se je razširil na poslopja sosedov Josipa Marolta in napravil škodo pri Maroltu 12.000 kron, pri Hribarju 24.000 K.

— 82 kg usnja je našel pri Prevojah neki tamošnji posestnik. Bila sta dva zavitka z oznakom. U. K. F. Nr. 5. Najbrže je bilo usnje vrženo iz vlaka.

— Tatvine. Neznat tat se je hotel pri posestniku Mariji Podgorškovici v Skarucni dobro preskrbeti z živili. Zato ji je odnesel 35 kg masla, 15 kg pšenične moke in še drugih raznih stvari. Iz Dolenjske žage v Podnartu je izginil 12 1/2 metra dolg transmissijski jermen, vreden 1000 K.

— Smrt na neznano. Posestnik Ivan Kuder v Kotredu je popravljal pod na svojem gospodarskem poslopiju in pri tem padel skozi odprino v hlev ter se tako nevarno poškodoval, da je dva dni potem umrl.

— Bahovčeva tvornica za pohištvo iz upornega lesa na Duplici pri Kamniku preide menda v druge roke. Tako nam poročajo iz Kamnika. Tvornico kupujejo Nemci.

— Velik prvi roj je imel 30. aprila v svojem šolskem čebelnjaku nadučitelj g. Janko Cvirni v Leskovcu pri Krškem.

— Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Idrija priredi svoj X. občni zbor za leto 1917. dne 12. maja ob 9. uri dopoldne pri c. kr. okr. sodišču v sodni dvorani št. III. z običajnim dnevnim redom. Ob neisklepnosti se vrši pol ure pozneje nov občni zbor ob vsaki udeležbi. Odbor vabi s tem članu in prijatelje društva.

— Iz selške doline nam pišejo: Včeraj se je vršil pogreb g. Franca Tavarja, posestnika in trgovca v Selcih. ki je v 50. letu svoje dobe nenadoma umrl, zadet od kapi. Mnogobrojna udeležba iz vseh slojev ljudstva je pokazala, kako priljubljen in čistan je bil blagi pokojnik. Pogreba se je udeležila tudi šolska mladina z učitelstvom in krsta je bila odlična z mnogimi venc. Štirje duhovniki so opravili mrtvaške obrede. Udeležili so se pogreba tudi selški ognjenjaki, kateri so mu tudi zapeli žalostno pred hišo in na pokopališču pod vodstvom g. Ant. Tevža. Duši vrliga narodnjaka mir in pokoj. preostali rodbini naše sožalje!

— Sv. Juri ob Ščavnici. Dolga štiri leta že divja srdita vojska in neprestano se množe naše žrtve za domovino. Ze drugo leto spava večno spanje naš neznanec zdravnik dr. Leo Kreft, bivši predsednik Ciril - Metodove podružnice. In kot bi zaspala ž njim tudi naša podružnica, nič ni več videti nobenega dela, nobenih dohodkov ni čitati o izvesti C. M. družbe. A tujec pritiska vedno huje in huje, odtujiti nam hoče naš zaklad, našo mladino. Živimo v resnih časih kot nikoli, in naše brezdelje v teh časih bo rodilo prokletstvo naših otrok. Zato vam kliče danes Jurjevčani: Na delo za blagor naroda, na delo za našo C. M. družbo! Skličite občni zbor, delovanje naj se prične. Naj pridejo na dan spet nabiralniki, ki so prevečeni s patjevanjem, vsak naj daruje po svojih močeh! Naj bo zavedna št. Jurska župnika, kot domačija dr. Koroška vzel drugim podružnicam C. M. družbe, po pomosi Prilekii in Slovenskih goricah. Naj ta moj klic ne bode glas vpijočega v puščavi, ampak resen opomin v resnih časih. — Šč.

— Hela Moja v Ljubljani! Več današnji inšerat.

— Novi kratki filmi za otroke so došli v Ljubljano ter se bodo predstavljali jutri v sredo ob 4. popoldne in v četrtek na praznik ob 1/2. dopoldne in ob 3. popoldne v Kino Central v dež. gledališču. Tudi za odrasle zanimivo!

— Kino Ideal. Spored za danes, torek, 7. maja. »Čvrček«, senzacionalna drama v 3 dejanjih z znamenito umetnico Olga Desmond. Poleg tega še »Ne moti medenih tednov«, burka s predigro v 3 dejanjih. Leon Peukert v glavni vlogi. Ta spored igra do 9. maja ter ni primeren mladini. Predstave s 4. ure naprej, zadnja ob 1/2. s srenjema umetnostnega gledališkega orkestra. Kino Ideal.

— Oseba, ki je dne 6. maja ob 1/2. popoldne v Tivoli pobrala črno ročno torbico z rdečo legitimacijo za vožnjo in majhno vsoto denarja, je dobro znana ter se prosi, da odda proti nagradi stvar na glavni policiji, da se izogne nevarnim likom.

— 6 ključev se je izgubilo včeraj zjutraj na Marijinem trgu. Prosi se najditeja, naj jih prinese v Gosposko ulico št. 3. h gospe Nežičevi.

— Več denarja se je našlo danes na Glavnem trgu. Dobi se pri g. Danilu, Erjavčeva cesta 12.

— Našla se je v Selenburgovi ulici damska, zapesna ura. Dobi se v Subičevi ulici 3. parter levo.

Anprovizacija.

— Meso na zele izkaznice B št. 1 do 1200. Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 1 do 1200 prejmejo meso po nižnji ceni v sredo, dne 8. maja popoldne v cerkvi Sv. Jožefa. Določen je ta - le red: od 1. do 1/2. št. 1—120, od 1/2. do 2. št. 121—240, od 2. do 3. št. 241—360, od 3. do 1/2. št. 361 do 490, od 3. do 1/2. št. 481—600, od 1/2. do 4. št. 601—720, od 4. do 1/2. št. 721 do 840, od 1/2. do 5. št. 841—960, od 5. do 1/2. št. 961—1080, od 1/2. do 6. št. 1081—1200.

— Meso na zelene izkaznice B št. 1201 do konca. Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 1201 do konca dobe meso po nižnji ceni v sredo, dne 8. maja popoldne na Poljanski cesti št. 15. Določen je ta - le red: od 1. do 1/2. št. 1201—1320, od 1/2. do 2. št. 1321—1440, od 2. do 1/2. št. 1441 do 1560, od 1/2. do 3. št. 1561—1680, od 3. do 1/2. št. 1681—1800, od 1/2. do 4. št. 1801—1920, od 4. do 1/2. št. 1921 do 2040, od 1/2. do 5. št. 2041—2160, od 5. do 1/2. št. 2161—2280, od 1/2. do 6. št. 2281 do konca.

— Prodaja moke za stranke. Stranke dobijo moko od srede 8. t. m. do vštete sobote 11. t. m. Na vsako izkaznico se dobi 1/4 kg moke za kuho. Kilogram stane 66 v. Na zapadle odrezke se moke ne bode več dajalo. Ostanek moke je napovedati zanesljivo v ponedeljek 13. t. m.

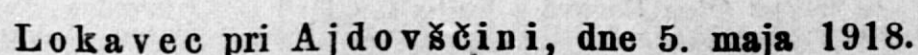
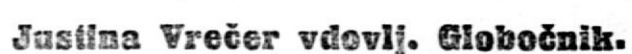
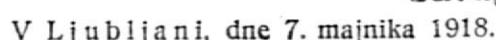
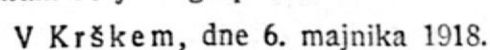
— Ješprenj in kaša na izkaznice C. Stranke z rumenimi izkaznicami C prejmejo ješprenj in kašo v petek dne 10. in v soboto dne 11. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: v petek dne 10. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 1 do 200, od 9. do 10. št. 201 do 400, od 10. do 11. št. 401 do 600, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 601 do 800, od pol 3. do pol 4. št. 801 do 1000, od pol 4. do pol 5. št. 1001 do 1200, od pol 5. do pol 6. št. 1201 do 1400. V soboto dne 11. t. m. dopoldne od 8. do 9. št. 1401 do 1600, od 9. do 10. št. 1601 do 1800, od 10. do 11. št. 1801 do 2000, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 2001 do 2200, od pol 3. do pol 4. št. 2201 do 2400, od pol 4. do pol 5. št. 2401 do 2600, od pol 5. do pol 6. št. 2601 do konca. — Vsaka oseba dobi 30 dkg ješprenja in 30 dkg kaše, kar stane skupaj 30 v.

— Stanina na rumene izkaznice D. Stranke z rumeni izkaznicami D prejmejo slanino in sicer po 1/4 kg na osebo, kilogram stane 16 kron, v sredo dne 8. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: od 8. do 9. št. 1 do 100, od 9. do 10. št. 101 do 200, od 10. do 11. št. 201 do 300, popoldne od 2. do 3. št. 301 do 400, od 3. do 4. št. 401 do 500, od 4. do 5. št. 501 do konca. — Stranke morajo prinesiti s seboj tudi nakazila za mast.

— Jaica za I. okraj. Stranke I. okraja dobe jaica v sredo dne 8. t. m. v cerkvi sv. Jožefa. (Vhod skozi glavna vrata.) Jaica bodo prodajali po 70 v komad, dopoldne od 8. do 11. in popoldne od 2. do 5. ure. Vsaka stranka mora prinesiti s seboj nakazila za mast. Za vsako osebo se dobi največ 10 jajc.

— Aprovizacija strank, ki se priselijo v Ljubljano in potniki, ki bi vajo le začasno v Ljubljani in ki hočejo dobiti v Ljubljani izkaznice za živila, morajo predložiti mestnemu magistratu potrdilo izjavljajoč svoje prejšnje stalnega bivališča, da so se tam odglasili ter da ne dobe nobenih živil, oziroma izkaznic za živila, ker sicer tudi v Ljubljani ne dobe nobenih izkaznic za živila.

— Določitev najvišjih cen za nadrobno prodajo konjskega mesa. Deželna vlada razglašal: Pri nadrobni prodaji konjskega mesa se za 1 kilogram ne smejo preseči nastop

ja 1918.

Žalujoča rodbina Kredar.

Madamestek za toaletno milo v raznih
nih barvah, lepo dišeč, 1 zavoji 32 ko-
sov **K 18.** — **Toaletno milo** s fini-
njem, roza barve, 1 zavoji 24 vel-
kosov **K 18.** — Razpošilja po povzetju.
Pri večjem naročilu naj se pošlje po-
lovica zneska naprej. Najmanj se mora
naročiti en zavoji vsake vrste. **Izvozne**
podjetje M. Jünker v Zagrebu št.
15. Petrinjska ulica 3., III, telefon
23-27. 2178

Prosi se samo resne ponudbe, ako le
mogoče s sliko, na upravo "Slovenske-
ga Naroda" pod **"Bodočnost 1994"**
Tajnost zajamčena.

Verkehrs-A. G. Budapest, V.
Akadémiautca 20
Telefon 133-66, 159-16.
Brzójavni naslov: **GROSSIST**

nava, Zagreb, Illica 42. 217

V petek: **HELA MOJA**
Kdo me poljubi? — **PI**

Krimina pesa

...y tridejanski izvrstni veseloigri
za Welase v prvovrstni drami:
ANINKE. 2186